

UNIVERSITY OF THE
FREE STATE
UNIVERSITEIT VAN DIE
VRYSTAAT
YUNIVESITHI YA
FREISTATA

UFS·UV

ARCHIVE FOR CONTEMPORARY AFFAIRS
ARGIEF VIR EIETDSE AANGELEENTHEDE

Inventory of the private collection of

JJ Kruger

PV484

Contact us

Write to:

Archive for Contemporary Affairs
University of the Free State
P.O. Box 2320
Bloemfontein 9300
South Africa

Visit us:

Archive for Contemporary Affairs
Stef Coetzee Building
Room 109
Academic Avenue South
University of the Free State
205 Nelson Mandela Drive
Park West
Bloemfontein

Telephone:

+27(0)51 401 2418/2646/2225

Email:

arca@ufs.ac.za

INVENTARIS VAN DIE PRIVATE DOKUMENTEVERSAMELING
VAN MNR. J.J. KRUGER

INLEIDING

1. TOEGANKLIKHEID

Voorwaardelik.

2. CURRICULUM VITAE VAN SKENKER

Johannes Jacob Kruger is op 18 Januarie 1908 op die plaas Strydfontein, distrik Bloemfontein gebore. Hy het sy skoolopleiding aan die Hoërskool Dewetsdorp ondergaan, waarna hy die grade M.A. (Afrikaans-Nederlands), B.A. Hons. (Wysbegeerte) en L.L.B. aan die Grey Universiteitskollege verwerf. Gedurende 1932 tree hy in die huwelik met mej. Nellie Serfontein. Uit die huwelik is twee seuns gebore.

Mnr. Kruger het 'n lang en aktiewe loopbaan in die joernalistiek gehad. Hy begin in 1928 as politieke verslaggewer by Die Volksblad en vorder tot nuusredakteur, waarna hy in 1942 aangestel word as redakteur van Die Oosterlig. Gedurende die jare 1944 tot 1946 tree hy op as assistent-hoofredakteur van Die Volksblad. In 1949 volg hy dr. H.F. Verwoerd op as redakteur van Die Transvaler. Hy beklee hierdie pos tot 1960.

Gedurende 1960 word hy aangestel as Kulturele Adviseur van die S.A.U.K. en gedurende 1965 word hy bevorder tot hoof van Openbare Betrekkinge van dieselfde instansie. Na sy aftrede in 1968 word hy aangestel as voorsitter van die Publikasieraad en ten tye van sy dood op 2 September 1976, was hy lid van die Direkoraat van Publikasies.

Mnr. Kruger was ook op die kulturele terrein bedrywig. So was hy onder meer lid van die volgende organisasies: F.A.K., Die S.A. Akademie vir Wetenskap en Kuns en Die Nederlandse Werkgemeenskap.

Op politieke terrein was mnr. Kruger voorsitter van die Nasionale Partytakke Port Elizabeth (1942 - 1944) en ondervoorsitter van die Aksiekomitee vir 'n Afrikaans-beheerde Stadsraad te Bloemfontein. In 1950 was hy ook stigterslid van die Rapportryerskorps te Johannesburg.

3. DIE DOKUMENTE EN HUL ORDENING

3.1 Die dokumente

Hierdie versameling is gedurende 1976 deur mev. Nellie Kruger aan die Instituut vir Eietydse Geskiedenis geskenk. Dit bevat hoofsaaklik korrespondensie wat mnr. Kruger met verskeie persoonlikhede gevoer het.

3.2 Ordening

Die versameling bestaan uit ongenommerde los dokumente, wat volgens aard onder die verskillende hoofreekses georden is. Ongedateerde stukke is aan die einde van elke groep, waar dit tuishoort, geplaas.

Koerantknipsels, plakboeke, foto's, tydskrifte en pamflette word in bylaes aangetoon.

4. OMVANG EN FISIESE TOESTAND

Die versameling is in 'n goeie toestand en beslaan 0,50 m rakruimte.

INVENTARIS

PV 58

<u>Lêr no.</u>	<u>Beskrywing</u>	<u>Tydperk</u>
	1	<u>AGENDA, NOTULE EN BESLUIE</u>
	1/1	<u>Algemeen</u>
	1/1/1	<u>Agenda</u>
1/1/1/1	Agenda	1968, Aug. 1
	1/1/2	<u>Notule</u>
1/1/2/1	Notule	1954, Nov. 1) 6 - 1968, Aug. 1)
	1/1/3	<u>Besluite</u>
1/1/3/1	Besluite	1951, Apr.

---

1) Notule vir die tydperk, 1955 - 1967 ontbreek.

Lêer no.	Beskrywing	Tydperk
2	<u>KORRESPONDENSIE EN TELEGRAMME</u>	
2/1	<u>Algemeen</u>	
2/1/1	<u>Korrespondensie</u>	
2/1/1/1	Korrespondensie	1914, Jul. 13,5 1953, Des. 19 ¹⁾
2/1/1/2	do	1954, Mrt. 16 - 1964, Jul. 29
2/1/1/3	do	1964, Sept. 10 - 1968, Aug. 13
2/1/1/4	do	1968, Aug. 14 - 1968, Okt. 18
2/1/1/5	do	1968, Okt. 18 - 1969, Feb. 11
2/1/1/6	do	1969, Jul. 30 ²⁾ 1973, Sept. 27 ²⁾
2/1/2	<u>Telegramme</u>	
2/1/2/1	Telegramme	1944, Aug. 10, ²⁾ 1950, Mrt. 20 ²⁾
2/1/3	<u>Omsendbriewe</u>	
2/1/3/1	Omsendbriewe	1952, Feb. 7 ³⁾ 1975, Sept. 2 ³⁾

-
- 1) Korrespondensie vir die tydperk, 1915 - 1934, ontbreek.
  - 2) Bevat ook ongedateerde stukke.
  - 3) Hierdie lêer is onvolledig.

<u>Lêser no.</u>	<u>Beskrywing</u>	<u>Tydperk</u>
3	<u>TOESPRAKE, VERKLARINGS EN</u> <u>BOODSKAPPE</u>	
3/1	<u>Algemeen</u>	
3/1/1	<u>Toesprake</u>	
3/1/1/1	Toesprake	c.1938 - 1968, Aug. 1 ¹⁾
3/1/2	<u>Verklarings</u>	
3/1/2/1	Verklarings	1955, Okt. 2) ⁻ 1974, Jan.

-
- 1) Toesprake vir die Tydperke, 1942 - 1947, 1949 - 1957, 1959 - 1962 en 1964 - 1967, ontbreek.
- 2) Verklarings vir die tydperke , 1957 - 1967 en 1969 - 1973, ontbreek.

<u>Lêer no.</u>	<u>Beskrywing</u>	<u>Tydperk</u>
	4	<u>ARTIKELS EN GESKRIFTE</u>
	4/1	<u>Algemeen</u>
	4/1/1	<u>Artikels</u>
4/1/1/1		Artikels
		1923, Aug. ¹⁾ 27 - 1974, Jan. ¹⁾
	4/1/2	<u>Gedigte</u>
4/1/2/1		Gedigte
		1956 - 1963, Aug. ¹⁾

---

1) Bevat ook ongedateerde stukke.

<u>Lêer no.</u>	<u>Beskrywing</u>	<u>Tydperk</u>
5	<u>AANTEKENINGE EN DAGBOEKE</u>	
5/1	<u>Algemeen</u>	
5/1/1	<u>Aantekeninge</u>	
5/1/1/1	Aantekeninge	1929, Jan. 8,5 1968, Okt. 6,5
5/1/2	<u>Dagboeke</u>	
5/1/2/1	Dagboeke	1951

---

1) Bevat ook ongedateerde stukke. Aantekeninge vir die tydperke, 1930 - 1945 en 1947 - 1967, ontbreek.

<u>Lêr no.</u>	<u>Beskrywing</u>	<u>Tydperk</u>
6	<u>VERSLAE EN MEMORANDA</u>	
6/1	<u>Algemeen</u>	
6/1/1	<u>Verslae</u>	
6/1/1/1	Verslae	c.1967 - 1968, Aug. 1
6/1/2	<u>Memoranda</u>	
6/1/2/1	Memoranda	1974, Jul. 18

<u>Lêr no.</u>	<u>Beskrywing</u>	<u>Tydperk</u>
7	<u>PERSOONLIKE STUKKE</u>	
7/1	<u>Algemeen</u>	
7/1/1	<u>Persoonlike stukke</u>	
7/1/1/1	Persoonlike stukke	1925, Sept. 6 1968, Nov. 1 ¹⁾

---

1) Stukke vir die tydperk 1926 - 1959, 1961 - 1967, ontbreek.

<u>Lêr no.</u>	<u>Beskrywing</u>	<u>Tydperk</u>
6	<u>FINANSIËLE STUKKE</u>	
8/1	<u>Algemeen</u>	
8/1/1	<u>Finansiële stukke</u>	
8/1/1/1	Finansiële stukke	1956, Jun. 22 1969, Des. 24 ¹⁾

---

1) Stukke vir die tydperk, 1957 - 1966, ontbreek.

<u>Lêr no.</u>	<u>Beskrywing</u>	<u>Tydperk</u>
9	<u>DIVERSE STUKKE</u>	
9/1	<u>Algemeen</u>	
9/1/1	<u>Diverse stukke</u>	
9/1/1/1	Diverse stukke	1910 ¹⁾ - 1968 ¹⁾
9/1/2	<u>Uitnodigings</u>	
9/1/2/1	Uitnodigings	1953 - 1970, Jan. 8 ²⁾
9/1/3	<u>Programme</u>	
9/1/3/1	Programme	1926, Okt. 27 ³⁾ 1965, Nov. 12 ³⁾
9/1/4	<u>Plakkate</u>	
9/1/4/1	Plakkate	1939 ⁴⁾ , Sept. 1 - 1943 ⁴⁾

-
- 1) Stukke vir die tydperke 1911 - 1952, 1954 - 1957 en 1959 - 1967 ontbreek. Bevat ook ongedateerde stukke.
  - 2) Stukke vir die tydperke 1954 - 1967 en 1968, ontbreek.
  - 3) Hierdie lêr is onvolledig en bevat ook ongedateerde stukke.
  - 4) Stukke ontbreek vir die tydperk 1940 - 1942.

BYLAE A

KOERANTE EN KOERANTKNIPSELS

No.	Beskrywing	Tydperk
1	<u>KOERANTKNIPSELS</u> (Hierdie knipsels sal gesorteer word sodra dit geplak is).	
2	<u>PLAKBOEKE</u>	
Kn 484/2/1	Plakboek	1954, Nov. 9 1968, Apr. 24
Kn 484/2/2	do	1947, Jun. - 1975, Aug. 31

BYLAE B

PUBLIKASIES

<u>No.</u>	<u>Beskrywing</u>	<u>Opmerking</u>
	A	
	<u>Pamflette</u>	
1	Watter Soort Republiek! Manifes van Komitee vir Christelik - Republikeinse Politiek vir S.A.	P
2	The English Poet in South Africa.	P
3	Is dit 'n "Nasionale Afri- kanerstryd?"	P
	B	
	<u>Tydskrifte</u>	
1	S.A.U.K. Radio Bulletin, Okt. 1960.	T

No.	Beskrywing	Opmerkings
15	Groepfoto : Mnr. J.J. Kruger, e.a. Funksie van die Akademie vir Wetenskap en Kuns. Potchefstroom, 1968.	F
16	Groepfoto : Tydens die funksie van die Akademie vir Wetenskap en Kuns. Potchefstroom, 1968.	F
17	Groepfoto : Tydens die funksie van die Akademie vir Wetenskap en Kuns. Potchefstroom, 1968.	F
18	Mnr. J.J. Kruger as spreker tydens die funksie van die Akademie vir Wetenskap en Kuns. Potchefstroom, 1968.	F
19	Toneel uit die jool van die Kaapstadse Universiteit, 1971.	F
20	Groepfoto : Mnr. P.P. Breytenbach, direkteur van die Nasionale Toneelorganisasie keer die eerste sooi om vir die bou van 'n N.T.O.-skouburg in Presidentstraat, Pretoria. Ongedateerd.	F
21	Groepfoto : Paleis van Versailles, 1962.	F
22	Groepfoto : Toneelgroep vir die opvoering van "Die Skoonseun van mnr. Poirier". Ongedateerd.	F
23	Groepfoto : Toneelgroep vir die opvoering van die toneelstuk "Meester".	F
24	Die Vereeniging-Gedenkteken, 1902.	F
25	Die Vereeniging-Gedenkteken, 1902. (Twee eksemplare)F	F
26	Mnr. C.R. Swart as Kansellier van die U.O.V.S.	F

BYLAE C

FOTO'S

No.	Beskrywing	Opmerkings
1	President Kruger aan die woord. Krugersdorp, 1896.	F
2	Groepfoto : Generaal Hertzog, C.T.M. Wilcocks en A. van W. Caete. Smithfield, c.1931.	F
3	Groepfoto : W.C. du Plessis, generaal Hertzog, mnr. Johnson ("Valet") en 'n motorbestuurder. Smithfield, c.1931.	F
4	Groepfoto : W.C. du Plessis, mev. Nellie Kruger, generaal Hertzog en D.B.K. Badenhorst. Smithfield, 1932.	F
5	Groepfoto : P.J. Nienaber, B. Kok, H. van Aswegen en P.J. Meyer. Amsterdam, 1935.	F
6	Groepfoto : Mnr. J. Kruger, e.a. Rome, 1951.	F
7	Adv. J.G. Strijdom. 1956.	F
8	Groepfoto : Mev. Issie Smuts, generaal J.B.M. Hertzog, mev. Hertzog en mev. D.C. Hofmeyr.	F
9	Groepfoto : Mnr. J.J. Kruger, e.a. Die eerste opvaart met die snelhyser. Hertzogtoring, 1962.	F
10	Groepfoto : Tydens die funksie van die Akademie vir Wetenskap en Kuns. Potchefstroom. 1968.	F
11	Groepfoto : Mnr. J.J. Kruger, e.a. Funksie van die Akademie vir Wetenskap en Kuns. Potchefstroom, 1968.	F
12	Groepfoto : Mnr. J.J. Kruger, e.a. Funksie van die Akademie vir Wetenskap en Kuns. Potchefstroom, 1968.	F
13	Groepfoto : Mnr. J.J. Kruger, e.a. Funksie van Akademie vir Wetenskap en Kuns. Potchefstroom, 1968.	F
14	Groepfoto : Mnr. J.J. Kruger, e.a. Funksie van die Akademie vir Wetenskap en Kuns. Potchefstroom, 1968.	F